

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 258g/2024

privind excepția de neconstituționalitate
a unor prevederi din articolul 329 alin. (1) din Codul penal, în
redactarea anterioară Legii nr. 136 din 6 iunie 2024

(noțiunea de persoană publică)

CHIȘINĂU
12 iunie 2025

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, Președinte,
nei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, judecători,
cu participarea dlui Dorin Casapu, asistent judiciar,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 12 decembrie 2024,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 12 iunie 2025, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „de către o persoană publică” din articolul 329 alin. (1) din Codul penal, în redactarea anterioară Legii nr. 136 din 6 iunie 2024, ridicată de dl avocat Alexandru Macovei, în interesele dlui Vladislav Boșcanean, în dosarul nr. 10-2382/2024, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dna judecător Alina Gorceac de la Judecătoria Chișinău, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. La 3 aprilie 2024, dl Vladislav Boșcanean a fost acuzat de comiterea infracțiunii prevăzute de articolul 329 alin. (1) (*neglijența în serviciu*) din Codul penal. La 25 aprilie 2024, acuzarea a fost completată.

4. Dl avocat Alexandru Macovei a formulat, în interesele dlui Vladislav Boșcanean, plângeri împotriva ordonanțelor în fața procurorului ierarhic superior, pe baza articolului 299¹ din Codul de procedură penală. Aceste plângeri au fost respinse printr-o ordonanță din 30 octombrie 2024.

5. Dl avocat a contestat această ordonanță la judecătorul de instrucție, pe baza articolului 313 din Codul de procedură penală.

6. În cadrul examinării contestației, dl avocat Alexandru Macovei a ridicat, în interesele dlui Vladislav Boșcanean, excepția de neconstituționalitate a textului „de către o persoană publică” din articolul 329 alin. (1) din Codul penal, în redactarea anterioară Legii nr. 136 din 6 iunie 2024.

7. Printr-o încheiere din 5 decembrie 2024, Judecătoria Chișinău a admis cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

8. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 16 Egalitatea

„[...]”

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Articolul 21 Prezumția nevinovăției

„Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.”

Articolul 22 Neretroactivitatea legii

„Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.”

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 26 Dreptul la apărare

„(1) Dreptul la apărare este garantat.

[...]”

Articolul 54 Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

9. Prevederile relevante ale Codului penal, adoptat prin Legea nr. 985 din 18 aprilie 2002, sunt următoarele:

Articolul 123

Persoana cu funcție de răspundere, persoana publică și persoana cu funcție de demnitate publică

„[...]

(2) Prin persoană publică se înțelege: funcționarul public, inclusiv funcționarul public cu statut special (colaboratorul serviciului diplomatic, al serviciului vamal, al organelor apărării, securității naționale și ordinii publice, altă persoană care deține grade speciale sau militare); angajatul autorităților publice autonome sau de reglementare, al întreprinderilor de stat sau municipale, al altor persoane juridice de drept public; angajatul din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică; persoana autorizată sau investită de stat să presteze în numele acestuia servicii publice sau să îndeplinească activități de interes public.

(3) Prin persoană cu funcție de demnitate publică se înțelege: persoana al cărei mod de numire sau de alegere este reglementat de Constituția Republicii Moldova sau care este investită în funcție, prin numire sau prin alegere, de către Parlament, Președintele Republicii Moldova sau Guvern, altă persoană cu funcție de demnitate publică stabilită prin lege; persoana căreia persoana cu funcție de demnitate publică i-a delegat împuternicirile sale.”

Articolul 329

Neglijența în serviciu

„(1) Neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare **de către o persoană publică** a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente sau neconștiințioase față de ele, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice,

se pedepsește cu amendă în mărime de până la 850 unități convenționale sau cu închisoare de până la 2 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

[...]”

[în redactarea anterioară Legii nr. 136 din 6 iunie 2024, în vigoare din 7 iunie 2024]

Articolul 329

Neglijența în serviciu

„(1) Neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu, prevăzute de lege, ca rezultat al unei atitudini neglijente sau neconștiincioase față de ele, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice,

se pedepsește cu amendă în mărime de până la 850 unități convenționale sau cu închisoare de până la 2 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(2) Aceleași fapte:

a) săvârșite de către o persoană cu funcție de demnitate publică;

b) care au cauzat daune în proporții deosebit de mari

se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 6 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani.”

[în redactarea Legii nr. 136 din 6 iunie 2024, în vigoare din 7 iunie 2024]

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

10. Autorul sesizării menționează că, deși exercită funcția de procuror, care este o funcție de demnitate publică, a fost acuzat de comiterea infracțiunii prevăzute de articolul 329 alin. (1) din Codul penal, în redactarea anterioară Legii nr. 136 din 6 iunie 2024, care prevedea ca subiect special al infracțiunii doar persoana publică, nu și persoana cu funcție de demnitate publică.

11. În acest sens, autorul sesizării susține că noțiunea de „persoană publică” din articolul 123 alin. (2) din Codul penal nu cuprinde și noțiunea de „persoană cu funcție de demnitate publică”, care este definită separat în alineatul trei din același articol.

12. Astfel, pentru că nu poate fi considerat subiect al acestei infracțiuni, actul de acuzare emis în privința sa nu corespunde cerințelor prevăzute de legislația penală.

13. În opinia sa, prevederile contestate contravin articolelor 1 alin. (3), 16, 21, 22, 23, 26 alin. (2) și 54 alin. (1) din Constituție.

B. Aprecierea Curții

14. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

15. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul penal, ține de competența Curții Constituționale.

16. Curtea observă că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de avocatul unei părți în proces. Astfel, sesizarea este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

17. Cu privire la aplicabilitatea normei contestate, Curtea observă că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză în care se contestă, *inter alia*, legalitatea ordonanței procurorului de punere sub învinuire a persoanei privind fapta de neglijență în serviciu (a se vedea §§ 3-5 *supra*). Astfel, în această cauză, la etapa urmăririi penale, este pusă în discuție în fața

judecătorului de instrucție existența unei „bănuieli rezonabile” sub aspect juridic (a se vedea, *mutatis mutandis*, HCC nr. 39 din 21 decembrie 2021, § 16; DCC nr. 66 din 17 mai 2022, § 20; DCC nr. 141 din 7 noiembrie 2024, § 28).

18. Obiectul controlului de constituționalitate este textul „de către o persoană publică” din articolul 329 alin. (1) din Codul penal, în redactarea anterioară Legii nr. 136 din 6 iunie 2024. Textul din norma contestată nu a mai fost obiect al controlului de constituționalitate.

19. Totodată, Curtea observă că textul articolului 329 alin. (1) din Codul penal a fost modificat prin Legea nr. 136 din 6 iunie 2024 (a se vedea § 9 *supra*). În jurisprudența sa, Curtea a reținut că, pornind de la natura excepției de neconstituționalitate, ea poate fi ridicată și în privința actelor care nu mai sunt în vigoare, dacă sub imperiul acestora s-au născut raporturi juridice care continuă să producă efecte, iar norma este aplicabilă raporturilor juridice litigioase și este determinantă pentru soluționarea cauzei (a se vedea DCC nr. 50 din 4 iunie 2024, § 21; DCC nr. 141 din 7 noiembrie 2024, § 29).

20. Prin urmare, Curtea consideră că prevederile contestate ale articolului 329 alin. (1) din Codul penal, în redactarea de până la intrarea în vigoare a Legii nr. 136 din 6 iunie 2024, pot fi avute în vedere de instanța de judecată la examinarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

21. Curtea notează că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental. Astfel, Curtea va analiza, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (a se vedea DCC nr. 23 din 28 martie 2024, § 15; DCC nr. 56 din 4 iunie 2024, § 18).

22. Autorul excepției susține că prevederile contestate sunt contrare articolelor 1 alin. (3) (*preeminența dreptului*), 16 (*egalitatea*) 21 (*prezumția nevinovăției*), 22 (*neretroactivitatea legii penale*), 23 (*dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle*), 26 (*dreptul la apărare*) și 54 (*restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*) din Constituție.

23. Cu privire la incidența articolelor 16 și 54 din Constituție, Curtea notează că acestea nu au o aplicabilitate de sine stătătoare. Pentru a fi aplicabile, autorul excepției trebuie să demonstreze existența unei ingerințe în drepturile fundamentale garantate de Constituție (a se vedea DCC nr. 50 din 4 iunie 2024, § 26).

24. Referitor la articolele 21 și 26 din Constituție, Curtea reține că autorul excepției nu a motivat în ce măsură prevederile contestate afectează normele constituționale menționate. Astfel, Curtea subliniază că simpla enumerare a unor articole din Constituție, precum și citarea unor considerente din jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului, în lipsa unei argumentări proprii, nu reprezintă critici veritabile de neconstituționalitate (a se vedea DCC nr. 114 din 26 septembrie 2023, § 16; DCC nr. 86 din 25 iulie 2024, § 25). Curtea a subliniat cu mai multe ocazii că nu-l poate înlocui pe autorul excepției la formularea argumentelor de neconstituționalitate, pentru că astfel ar efectua un control din oficiu (a se vedea DCC nr. 93 din 1 august 2023, § 23; DCC nr. 46 din 14 mai 2024, § 20).

25. Cu privire la articolul 22 din Constituție, Curtea reține că acesta garantează, împreună cu prevederile articolului 7 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, principiul legalității incriminării și a pedepsei penale

(*nullum crimen, nulla poena sine lege*) (a se vedea DCC nr. 13 din 2 februarie 2023, § 20). Articolul 22 instituie, în coroborare cu articolele 1 alin. (3) și 23 alin. (2) din Constituție, standardul calității legii penale substanțiale (a se vedea DCC nr. 93 din 7 iulie 2022, § 21; DCC nr. 89 din 25 iulie 2023, § 22; DCC nr. 82 din 18 iulie 2024, § 21).

26. Totuși, Curtea observă că, sub aparența unor critici referitoare la incidența articolului 22 din Constituție, autorul sesizării avansează un punct de vedere, potrivit căruia funcțiile de demnitate publică, inclusiv funcția de procuror, nu s-ar include în noțiunea „persoană publică” folosită în dispoziția articolului 329 alin. (1) din Codul penal în redactarea anterioară Legii nr. 136/2024. Curtea menționează că autorul mai degrabă și-a exprimat dezacordul cu modul în care procurorul a interpretat și a aplicat prevederile contestate în cazul său, decât a motivat contrarietatea lor cu norma constituțională. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că aspectele legate de interpretarea și de aplicarea legii nu țin de competența Curții Constituționale. Această competență le revine, prin definiție, instanțelor de judecată (a se vedea DCC nr. 89 din 25 iulie 2023, § 25; DCC nr. 32 din 18 aprilie 2024, § 24). Încadrarea juridică a faptei penale, identificarea normei aplicabile cazului și stabilirea pedepsei penale țin de competența instanței de judecată (a se vedea DCC nr. 146 din 19 decembrie 2019, § 20; DCC nr. 50 din 19 aprilie 2022, § 33).

27. Pentru că, în cazul dat, nu s-a demonstrat incidența unui drept fundamental, Curtea nu poate reține nici incidența articolelor 16 și 54 din Constituție.

28. Prin urmare, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, pe baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alineatele (2), (3) litera d) și 4 litera d), 37 alineatele (1) și (2), 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „de către o persoană publică” din articolul 329 alin. (1) din Codul penal, în redactarea anterioară Legii nr. 136 din 6 iunie 2024, ridicată de dl avocat Alexandru Macovei, în interesele dlui Vladislav Boșcanean, în dosarul nr. 10-2382/2024, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 12 iunie 2025
DCC nr. 65
Dosarul nr. 258g/2024